

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12P/40/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821203979
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3821203979.2

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti súdu o maloletého L. V. V., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov. matka S. R., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XXX/X, C. - S. a otec neuvedený, o návrhu navrhovateľov, W. V., nar. XX.XX.XXXX a T. V., nar. X.XX.XXXX, obaja bytom S. XXX/X, C. - S., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Neodkladným opatrením nariaduje, aby maloletý L. V. V., nar. XX.X.XXXX, bol za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza odňatý zo starostlivosti matky S. R., nar. XX.X.XXXX a odovzdaný do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, W. V., nar. XX.XX.XXXX a T. V., nar. X.XX.XXXX, ktorých oprávnením a povinnosťou bude osobne sa o mal. L. starať, vychovávať ho a zabezpečovať jeho každodenné potreby.

II. Ukladá starým rodičom, W. V., nar. XX.XX.XXXX a T. V., nar. X.XX.XXXX, aby podali návrh na začatie konania o zverenie mal. L. do ich náhradnej osobnej starostlivosti, do 90 dní od doručenia tohto uznesenia.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, podaným na súd dňa 15.10.2021, domáhali, aby súd zveril maloletého L. do ich starostlivosti.

2. Svoj návrh navrhovateľa zdôvodnili tým, že maloletý sa od svojho narodenia nachádza v ich domácnosti. Matka sa vydala a odišla s manželom a ich spoločnou dcérou do Nemecka, kde žili asi rok. Navrhovatelia sa o vnuka starajú po celý čas, matka im neprispieva na maloletého, ani na chod domácnosti. Výnimočne kúpi maloleťmu plienky a drogériu. Matka sa voči navrhovateľom správa arogantne, uráža ich a vydiera ich, že maloletého vezme do zahraničia a už ho nikdy neuvidia. Matka sa vulgárne vyjadruje aj pred svojimi deťmi. Podľa navrhovateľov sa matka nedokáže adekvátne postarať o maloleté deti, maloletý v jej prítomnosti plače, odsúva ju od seba a navrhovateľka musí maloletého utešovať.

3. Súd požiadal o prešetrenie rodinných pomerov Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza (ďalej aj len „úrad“), ktorý dňa 19.10.2021 podal písomnú správu, podľa ktorej doposiaľ spisovú dokumentáciu o maloleťom nevidoval. Úrad vedie spis len v súvislosti s maloleťou sestrou mal. L., D., ktorá bola rozsudkom tunajšieho súdu, č.k. 14P/32/2020, zo dňa 18.12.2020, zverená do osobnej starostlivosti matke a v súčasnosti prebieha na tunajšom súde pod sp. zn. 6P/35/2020 konanie o rozvod manželstva matky. Úrad z dôvodu opakovaných námietok otca maloletej D. zhodnocoval životnú situáciu oboch maloletých detí, pričom zistil, že potreby maloletých detí sú po materiálnej stránke zabezpečené v rámci finančných možností matky. Rizikom sa javí udávaná slabšia rodičovská zodpovednosť matky a podozrenie z užívania omamných a psychotropných látok matkou. Na základe uvedených skutočností

úrad vykonával opakovane šetrenia v rodine maloletých detí. Dňa 13.10.2021 prijal úrad anonymný telefonát, v ktorom neznámy muž, údajne známy navrhovateľa, ktorý oznámil, že matka odišla do Nemecka a maloleté deti nechala svojim rodičom bez toho, aby im aspoň finančne prispela. Matka je podľa anonymu užívateľka drog a venuje sa prostitúcii. V nadväznosti na telefonické oznámenie úrad vykonal dňa 14.10.2021 šetrenie v domácnosti navrhovateľov, počas ktorého bola v domácnosti prítomná iba navrhovateľka s maloletými deťmi. Navrhovatelia žijú s maloletými v poschodovom rodinnom dome v ich osobnom vlastníctve. Domácnosť bola vybavená vkusným nábytkom a hygiena bola na požadovanej úrovni. Maloleté deti sa hrali a prejavovali pozitívne reakcie smerom k starej matke. Matka maloletých detí sa v súčasnosti nachádza v Nemecku, v akých podmienkach tam žije, navrhovateľka nevedela uviesť. Navrhovateľka verbalizovala, že výbušné a vulgárne správanie matky dlhú dobu tolerovali, už to však ďalej nevládajú. Dňa 15.10.2021 úrad kontaktoval otec maloletej D., ktorý uviedol, že nevedel o tom, že matka detí odišla do Nemecka a nechala ich starým rodičom. Otec maloletej D. sa tiež nachádzal v zahraničí, úradu oznámil, že sa mal s matkou dohodnúť, že si v ten deň maloletú D. príde vziať. Dňa 18.10.2021 úrad kontaktoval matku maloletého, ktorá uviedla, že do zahraničia odišla kvôli práci, plánuje si s priateľom zariadiť bývanie a priviesť maloleté deti do Nemecka. Na adresu navrhovateľky sa vyjadrovala negatívne, podľa matky navrhovateľka sa k maloletému správa ako k hračke, nikam ho neberie. Matka v telefonáte kričala a plakala. Na otázku úradu, prečo maloleté deti nechala v domácnosti navrhovateľov, neodpovedala. Matka sa zo zahraničia má vrátiť 19.10.2021 vo večerných hodinách, s úradom si dohodli stretnutie na 22.10.2021 o 9,00 hod. Úrad vzhľadom na aktuálnu situáciu v rodine uviedol, že zverenie maloletého do starostlivosti navrhovateľov bude v jeho najlepšom záujme. Medzi maloletým a navrhovateľmi, najmä starou matkou, sú vytvorené silné citové väzby a aj s poukazom na diagnostikovanú poruchu autistického spektra u maloletého by bol odchod z domáceho prostredia v rozpore so jeho záujmami. Úrad odporučil v ďalšom konaní preskúmať, aký vplyv by v budúcnosti mala na maloletého zmena výchovného prostredia. Matke a navrhovateľom bude ponúknutá možnosť absolvovať odborné poradenstvo.

4. Dňa 18.10.2021 telefonicky kontaktovala súd navrhovateľka, ktorá oznámila, že maloletý sa v súčasnosti nachádza v jej starostlivosti, na adrese trvalého pobytu.

5. Zo súdneho registra bolo zistené, že vo veci starostlivosti súdu o maloletého súd doposiaľ nekonal.

6. Lustráciou v registri Sociálnej poisťovne bolo zistené, že navrhovateľka je invalidná dôchodkyňa s mesačným príjmom vo výške 205,90 eur, navrhovateľ je invalidný dôchodca s mesačným príjmom vo výške 348,40 eur. Matka podľa výpisu zo Sociálnej poisťovne v súčasnosti nepracuje na území Slovenskej republiky u žiadneho zamestnávateľa.

7. Podľa § 2 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 328 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa Čl. 4 Civilného mimosporového poriadku, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach, týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

12. Podľa Čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 367 ods. 1 až 3 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

14. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. Neodkladné opatrenie možno nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Zmyslom neodkladného opatrenia je nielen zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov, ale aj rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je treba okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie slúži najmä k tomu, aby sa dočasne upravili pomery účastníkov, ak je to potrebné, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Spoločným znakom neodkladných opatrení je ich dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Z dočasného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i odôvodnenie nebezpečenstva bezprostrednej hroziacej ujmy.

16. Funkciou neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je dočasná starostlivosť o maloleté dieťa, podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by boli práva maloletého dieťaťa ohrozené. Starostlivosť o maloleté dieťa, ktorá môže byť obsahom neodkladného opatrenia, je inštitútom procesného práva, jeho úprava obsahuje provizórnosť ako pojmový znak neodkladných opatrení.

17. Súd musí pri všetkých prípadoch rozhodovania vo veciach starostlivosti o mal. dieťa rešpektovať právo mal. dieťaťa na vypočutie a na to, aby jeho názory boli náležite zvážené a vždy musí prihliadať na záujem dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia.

18. Po zhodnotení všetkých vyššie zistených skutočností súd dospel k záveru, že je nevyhnutné zabezpečiť rýchlu právnu úpravu situácie, ktorá smeruje k ochrane maloletého.

19. Súd mal za to, že dočasné zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov bude v jeho najlepšom záujme. Navrhovatelia poskytujú maloletému dlhodobu osobnú starostlivosť a to aj v neprítomnosti matky, navštevujú s ním lekárov, a aj po tom, ako bola maloletému diagnostikovaná porucha autistického spektra, vytvárali maloletému prostredie, ktoré reflektovalo jeho špecifické potreby. Maloletý je na starostlivosť starých rodičov zvyknutý, má ich rád a citovo je na nich naviazaný. Navrhovatelia majú vytvorené podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloletého na požadovanej úrovni a osobnú starostlivosť chcú maloletému aj naďalej poskytovať.

20. Súd je toho názoru, že v danom prípade existuje dôvodná obava, že pokiaľ by pomery maloletého neboli upravené súdnym rozhodnutím (neodkladným opatrením), a teda by nebol zosúladený faktický

a právny stav, matka ako zákonný zástupca maloletého môže zmeniť výchovné prostredie maloletého, keďže z vyjadrenia matky pred kolíznym opatrovníkom mal súd zistené, že si spolu s priateľom zariaďuje bývanie v Nemecku, kde sa chce aj s deťmi odsťahovať, čo aj s poukazom na zdravotný stav maloletého a citovú naviazanosť maloletého na starých rodičov, osobitne na starú matku, môže byť, vzhľadom aj na starou matkou maloletého verbalizované správanie matky, na ujmu maloletého. Maloletý je silne citovo naviazaný na navrhovateľku a vo vzťahu k matke existujú pochybnosti o jej dostatočnom záujme o maloletého a takisto aj o jej dostatočných rodičovských zručnostiach.

21. Z vyššie uvedených dôvodov (body 19 a 20 odôvodnenia tohto rozhodnutia) zveril súd dočasne týmto neodkladným opatrením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom zo strany matky maloletého.

22. Tak, ako uviedol vo svojej správe aj kolízny opatrovník, bude za súčasnej situácie v rodine maloletého potrebné, a sám to matke aj starej matke navrhne, aby obe absolvovali odborné poradenstvo, v záujme toho, aby boli v súčasnej situácii rešpektované predovšetkým potreby maloletého. V tejto súvislosti považuje súd za dôležité aj to, že na tunajšom súde sa pod sp. zn. 6P/35/2020 vedie konanie o rozvod manželstva matky maloletého, s ktorým konaním je takisto spojené konanie o výkone práv a povinností rodičov k ich mal. dcére D., ktorá je nevlastnou sestrou mal. L.. Keďže vzájomné vzťahy oboch mal. detí sú dobré, vyrastajú v tom istom prostredí a pokiaľ v rozvodovom konaní matky bude mal. D. zverená do osobnej starostlivosti matke, bolo by v budúcnosti žiadúce, aby aj mal. L. i naďalej vyrastal s mal. D.. Vo vyššie uvedenej veci súd nariadil znalecké dokazovanie za účelom zistenia, či rodičia maloletej D. sú požívateľmi omamných a psychotropných látok (aj alkoholu) a v akom intervale užívania (občasné, zriedkavé a podobne) a uvedenia prípadných ďalších okolností znalcom zistených ohľadne osobnostných predpokladov na zabezpečenie zdravého fyzického a psychického vývinu dieťaťa a ktoré sú podľa nej rozhodujúce pre rozhodnutie súdu. Znalecké dokazovanie pre nezloženie preddavku na trovy znaleckého dôkazu nebolo doposiaľ zrealizované. V tejto súvislosti uložil súd starým rodičom lehotu 90 dní od prevzatia tohto rozhodnutia, aby po zvážení všetkých okolností, prípadne aj za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, pokiaľ to budú považovať za potrebné v záujme maloletého L., podali v súlade s ust. § 336 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku na tunajší súd aj návrh vo veci samej - na zverenie mal. L. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Ak návrh vo veci samej nebude v lehote podaný, súd uznesenie o neodkladnom opatrení aj bez návrhu zruší (§ 336 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

23. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v štyroch vyhotoveniach. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku, § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať na súd návrh na výkon rozhodnutia podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku (zákon č. 161/2015 Z.z.).